

Måndagen den 12 maj em.
Kl. 19.30

*Om exporten
av kärnkrafts-
utrustning*

13 § Svar på interpellationerna 1985/86:173 och 199 (delvis) om exporten av kärnkraftsutrustning (forts. från prot. 137)

Anf. 73 Statsrådet BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Det svar som jag skulle vilja lämna gäller Olof Johansson, som tycker att jag inte svarar rakt på hans fråga. Jag vill säga att det inte är utan skäl. När det gäller en viss aspekt på exporten tycker jag att det genom olyckan i Tjernobyli har tillkommit omständigheter som ger anledning till eftertanke.

Det grundläggande är att export är tillåten. Det är en fråga som har behandlats av riksdagen vid åtskilliga tillfällen, senast när den nya kärntekniklagen beslutades här i kammaren i januari 1984. Frågan har för övrigt behandlats även därefter, i anslutning till budgetpropositioner och motioner. På den punkten har vi alltså en majoritet i riksdagen som anser att export skall vara tillåten men omgärdad med stränga regler vad gäller riskerna för missbruk och kärnvapenspridning.

Jag vill säga att vi tillämpar den år 1984 skärpta lagstiftningen mycket strikt. Vi har också sagt nej i enskilda fall, liksom vi faktiskt inte lämnat saker och ting åt vare sig turen eller slumpen – det vill jag säga till Olof Johansson – utan det har förekommit underhandsbesked till industrin om lämpligheten eller olämpligheten av det ena och det andra.

Men det som tillkommit och som jag tycker att vi måste fundera över är att man i debatten tagit upp frågan om man inte på motsvarande sätt som när det gäller risk för kärnvapenspridning borde pröva också säkerhetsfrågorna. Det är ingen alldeles enkel sak att ta ställning till, och jag tycker att vi kan unna oss att resonera och fundera över även detta.

Därför var mitt svar utformat som det var.

Anf. 74 HUGO HEGELAND (m):

Herr talman! Varför både jag och andra är intresserade av en precisering från Birgitta Dahl när det gäller export av kärnkraftverk är att det på s. 246 i propositionen om riktlinjer för energipolitiken står:

”Vid utförelse till kärnvapenstaterna måste garantier föreligga för fredlig användning av det som levereras och IAEA-kontroll av att dessa garantier uppfylls. Därutöver sker i varje utförelselärande en allmänpolitisk prövning.”

Det är denna prövning som är intressant. Man gör inte bara en säkerhetsbedömning utan också en allmänpolitisk prövning. Och det kan betyda

Prot. 1985/86:138
12 maj 1986

Om energibeskattningen

ganska mycket. Därför måste det egentligen vara ganska svårt att förutse om regeringen tillåter export eller ej av kärnkraftverk.

Jag har deklarerat att jag är positiv till den inställning som regeringen hittills har visat, eftersom jag är helt övertygad om att kärnkraften har kommit för att stanna under rätt lång tid framåt. Då är det väl bara bra att Sverige utvecklar sina exportmöjligheter, för det betyder ju samtidigt att vi ökar våra kunskaper om kärnkraftsproduktion och därigenom kan öka säkerheten. Det är mycket viktigt att vi får behålla experterna när det gäller kärnkraftsproduktionen.

Det är en realistisk hållning som regeringen har. Men man vet ju aldrig hur regeringen kommer att agera i varje enskilt fall.

Nu nämnde Birgitta Dahl att satsen att man skall göra det omöjliga möjligt skall tillskrivas Helga Henschen. Även regeringen kan mycket väl göra det till sitt motto att försöka göra det omöjliga möjligt. Inom moderata samlingspartiet har vi haft det länge. Man kan faktiskt gå ännu längre tillbaka i tiden. Det slog mig nämligen att kineserna har ett mycket gammalt ordspråk: "Ingenting är omöjligt för den som obändigt vill."

Det hänger givetvis på viljan om man väljer att vara realistisk och om man väljer att ta till vara den kompetens som ändå finns inom landet när det gäller kärnkraftsproduktion. Visserligen började vi inte med att välja på så sätt, men tack vare vår höga tekniska nivå och vårt höga tekniska kunnande har vi lyckats skapa en mycket hög säkerhet, även om kärnkraften aldrig kan bli helt säker.

Överläggningen var härmed avslutad.

14 § Svar på interpellation 1985/86:170 om energibeskattningen

Anf. 75 Statsrådet BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Per-Richard Molén har i en interpellation ställt fem frågor om energibeskattningen till mig.

En fråga avser vilka omedelbara åtgärder som jag är beredd att vidta för att eliminera de konkurrensnackdelar som, enligt Per-Richard Molén, regeringens förslag till höjda energiskatter skulle innebära för svensk energitung industri.

Regeringens förslag om bl. a. höjda energiskatter (prop. 1985/86:140) behandlas för närvarande av riksdagen. I propositionen anges att regeringen efter riksdagens behandling av frågan avser att se över besluten för de företag som har nedsättning av energiskatt. I det sammanhanget kan bl. a. konkurrenssituationen för energitunga industriföretag beaktas.

De övriga frågorna avser vilka nackdelar som enligt min uppfattning finns med nuvarande energiskattesystem, vilka långsiktiga förändringar jag kan tänka mig för att åstadkomma internationell konkurrensneutralitet på energiområdet, vilka fördelar som ett mervärdeskattesystem kan ha ur industri- och energipolitisk synvinkel samt slutligen om jag är beredd att tillsätta en utredning med uppgift att se över energiskattesystemet och pröva frågan om mervärdebeskattning av energi.

Den nuvarande ordningen med differentierade punktskatter på energi innebär att energibeskattningen kan utnyttjas som ett styrmedel för att nå de energipolitiska målen. Tillsammans med andra åtgärder har energiskattesystemet bidragit till energihushållning, minskat oljeberoende och effektivare energianvändning. Inte minst har industrin genom energisnålare tillverkningsprocesser, värmeåtervinning m. m. kunnat reducera sina kostnader för energi. För energitunga företag finns, med hänsyn till den konkurrenssituation som många av dessa företag befinner sig i, även möjlighet till nedsättning av energiskatten.

En mervärdebeskattning av energi skulle innebära att energiskatternas nuvarande roll som energipolitiska styrmedel begränsas. För några år sedan föreslog energiskattekommittén att energi skulle beskattas med en kombination av mervärdeskatt och särskild styrs katt. I likhet med flertalet remissinstanser ansåg regeringen och riksdagen att det föreslagna systemet innebar stora nackdelar och att differentierade punktskatter var att föredra.

Regeringens energipolitik har i allt väsentligt lyckats bra. Vi upplever nu t. o. m. att vissa energipolitiska mål uppnås snabbare än väntat, och det har varit möjligt att anpassa statens insatser till denna utveckling så att utgifterna för energipolitiska åtgärder kunnat minskas. Det är givetvis viktigt att regeringen bibehåller möjligheterna att effektivt styra utvecklingen på energiområdet. Mot bakgrund av att omfattningen av olika bidragssystem nu minskar kan energibeskattningsens roll som generellt energipolitiskt styrmedel få ökad betydelse.

Regeringen följer fortlöpande energibeskattningsens effekter i olika avseenden. I den delvis nya situation som har uppkommit, främst genom de kraftigt sänkta oljepriserna, bör en samlad översyn av energibeskattningsens utformning genomföras. Denna uppfattning har även framförts av riksdagens näringsutskott och skatteutskott.

Anf. 76 PER-RICHARD MOLÉN (m):

Herr talman! Jag vill tacka energiminister Birgitta Dahl för svaret. Det är värt att notera från interpellationssvaret att varken jag eller regeringen är speciellt nöjd med den nuvarande utformningen av det svenska energiskattesystemet. Redan i den proposition som riksdagen ännu inte har behandlat har regeringen sagt att den efter riksdagsbehandlingen skall se över hur de nya energiskatterna påverkar vissa företag och konkurrenssituationen för energitunga industriföretag.

Vad man i och för sig, herr talman, kan tycka någonting om är om det inte hade varit önskvärt att göra denna analys, innan man lägger en proposition på riksdagens bord. Först kommer ett dåligt och brådstörtat förslag. Därefter öppnas dörren för ett dispensystem under en inte speciellt definierad övergångstid. Var finns här det långsiktiga handlande som företagen behöver för att agera rationellt?

Energiskatterna har, som man kunnat se under de senare åren, blivit en skattekälla bland många andra. Det är inte energipolitiska utan mer finanspolitiska motiv som dikterat utformningen av det framlagda energiskatteförslaget. Näringslivet är på energiområdet en mjölkko när det gäller att ta in skatter. Varför, kan man fråga sig. Är det därför att vi internationellt

Prot. 1985/86:138
12 maj 1986

*Om regeringens förslag
om visst samgående på
oljeområdet, m. m.*

har låga priser på vår energi, speciellt elenergi?

Regeringen understryker på många ställen i kompletteringspropositionen från finansdepartementet att det är angeläget att öka konkurrenskraften för svenska exportföretag, och man är speciellt orolig när det gäller löneutvecklingen. Samtidigt drar man sig inte för att höja energiskatterna, och det har ju precis samma inverkan som en lönehöjning. Det rimmar alltså litet illa och verkar inte speciellt konsekvent. Att höja energiskatterna försämrar konkurrenskraften.

I Finland övergår man nu till ett mervärdesskattesystem på energiområdet. Där förbättras konkurrenssituationen speciellt för de energitunga företagen. Speciellt är det massaindustrin där som gynnas. Den industrin kommer alltså att få fördelar i förhållande till den svenska, som inte på samma sätt har möjlighet att lyfta av energiskatterna. I Danmark har man redan detta system liksom i många andra EG-länder.

I dagens ekonomiska och konjunkturpolitiska situation vore det motiverat, tycker jag, att reformera energibeskattningen i en riktning som stöder industrins konkurrensförutsättningar med en övergång till ett beskattningssystem som ökar enhetligheten i energibeskattningen och förbättrar industri-företagens verksamhetsmöjligheter, samtidigt som det stävjar ökningen av hushållens köpkraft. Det tycker jag är en åtgärd som i konjunkturpolitiskt rätt ögonblick stimulerar produktionen och sysselsättningen och påverkar den ekonomiska politiken i gynnsam riktning. Eftersom olja nu har blivit billigare orsakar en övergång just nu till ett mervärdesskattesystem inga väsentliga stegringar av konsumentpriserna. Det är därför *nu* som vi har tillfälle att övergå till det mervärdesskattesystem på energiområdet som finns inom EG och en del andra länder. Dröjer vi, eller tvekar vi, kommer vi, herr talman, att bli fast i ett dispensystem som varken jag eller Birgitta Dahl tycker är bra – eller hur?

Jag noterar i slutet av svaret att man från regeringens sida skall göra en samlad översyn, och jag vet efter alla de turer vi har haft inte minst i näringsutskottet att en utredning kommer till stånd. Vi får hoppas att regeringen, när den formulerar sina direktiv, kommer att låta denna utredning få omfatta även en mervärdesskatt på energiområdet.

Överläggningen var härmed avslutad.

15 § Svar på interpellationerna 1985/86:169 och 189 om regeringens förslag om visst samgående på oljeområdet, m. m.

Anf. 77 Statsrådet BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Per-Richard Molén har ställt ett antal frågor till industriministern om riksdagens underlag för bedömning av regeringens propositioner. Eftersom frågorna främst rör regeringens proposition 1985/86:139 om vissa oljebolagsfrågor, ankommer det på mig som ansvarig för energifrågorna att besvara interpellationen.

Vidare har Nic Grönvall ställt frågor till mig angående statens engagemang i prospektering efter och utvinning av olja och naturgas.

Jag besvarar interpellanternas frågor i ett sammanhang.

Per-Richard Moléns första fråga rör riksdagens beslutsunderlag. Självfallet anser jag att riksdagen skall ha tillräckligt underlag för sina beslut. Normalt utgörs detta av propositioner och det ytterligare underlag som framkommer vid utskottsberedningen av regeringens förslag. I samband med utskottsberedningen är regeringen för sin del, som Per-Richard Molén vet, alltid beredd att förse utskotten med det underlag som regeringen förfogar över.

När det gäller Per-Richard Moléns övriga frågor anser jag att propositionen om vissa oljebolagsfrågor – även med beaktande av att riksdagen tidigare beviljat medel till Svenska Petroleum (SP) – ger ett relevant beslutsunderlag. Jag vill framhålla att jag ser ifrågavarande proposition som ett led i genomförandet av de oljepolitiska riktlinjer som riksdagen godkände våren 1984. Regeringen fick vid detta tillfälle bl. a. riksdagens bemyndigande att avyttra statens aktier i SP eller vidta åtgärder för att minska statens andel i bolaget. I den nu aktuella propositionen har jag redogjort för vilka kriterier och krav från statens sida som gällt för samgående mellan SP och OK. Jag har också översiktligt redogjort för de avtal som reglerar berörda företags mellanhavanden. Av konkurrensskäl har, som Per-Richard Molén säkert inser, det inte varit möjligt att till propositionen foga ingångna avtal. Detta material har däremot under hand ställts till näringsutskottets förfogande.

Jag går nu över till Nic Grönvalls frågor. De två första gäller utnyttjandet av de s. k. särskilda bidragen för prospektering efter olja och naturgas. I propositionen om vissa oljebolagsfrågor, som nu ligger på riksdagens bord, hemställer regeringen om riksdagens bemyndigande att ändra föreskrifterna för de särskilda bidragen så att de kan utnyttjas av bolag inom OKP-koncernen. Beträffande återbetalning av bidrag gäller för närvarande att bidrag skall återbetalas om ett projekt överläts till externa intressenter. Återbetalningsskyldighet föreligger däremot inte om ersättningen för överlåtelse uppnår högst nedlagda kostnader och ersättningen används i annat prospekteringsprojekt. Om vinst uppkommer vid utvinning eller vid överlåtelse skall två tredjedelar av vinsten tillfalla staten. Syftet med den nya finansieringsordningen på prospekteringsområdet, som riksdagen tog beslut om våren 1984, var bl. a. att möjliggöra en överbryggningsperiod till egenfinansiering av SP-koncernens prospekteringsinsatser. Om regeringen efter en rimlig överbryggningsperiod finner att utbetalda bidrag inte använts för avsett ändamål, kan frågan om återbetalning aktualiseras. På Nic Grönvalls sista fråga vill jag säga att regeringen inte avser att förhindra att OKP/SPE fullföljer SP-koncernens åtaganden i Ula-projektet. Det statliga garantiåtagandet ligger fast.

Anf. 78 PER-RICHARD MOLÉN (m):

Herr talman! Jag vill tacka energiminister Birgitta Dahl för också det här svaret.

Men jag kan inte göra henne helt glad. Inledningsvis vill jag konstatera att även om svaret beskriver en sak, så blir inte propositionen så mycket bättre av det. Det här är en dålig proposition. Den är tämligen innehållslös. Om energiministern och jag skulle teckna aktier i det här bolaget – och hade

möjlighet till det – så tror jag inte att någon av oss skulle vara speciellt nöjd med att göra de egna privatekonomiska bedömningarna utifrån det dokument som energidepartementet vid det här tillfället har åstadkommit.

Birgitta Dahl hänvisar till ett material som vi i näringsutskottet har tillgång till, och det är helt riktigt. Men SP, Svenska Petroleum, är ett statligt bolag som under årens lopp har fått hundratals miljoner kronor av skattebetalarnas pengar. Därför finns det all anledning att litet mera ingående redovisa förhållandena i en offentlig debatt. Men hur skall vi, Birgitta Dahl, kunna föra en offentlig debatt i en fråga som denna – det rör sig ju här om mycket pengar – om materialet inte redovisas i propositionen? Man har mer eller mindre hemligstämplat materialet.

Det är mycket i detta sammanhang som är egendomligt. Tre nya bolag går in som ägare, enligt propositionen, med i stort sett samma värden. Det enda bolag som går in med riktiga värden och som man kan bedöma i propositionen är Neste, det finska oljebolaget. Av det material som man kan ta del av framgår att SP:s värdering i sig är mycket väl beskriven. Däremot sägs det mycket litet om OK. Om det är någonting som energiministern borde vara angelägen om att redovisa och klarlägga, är det just kopplingen mellan OK och staten. OK kopplas ju ändå i den allmänna debatten i rätt stor utsträckning ihop med den s. k. rörelsen. Det gör att man ställer ytterligare krav i detta sammanhang. Om man mera från ekonomens synvinkel ser på detta, finner man att själva varulagervärderingen är lustig. I vanliga fall brukar man vid en varulagervärdering värdera lagret antingen till anskaffningsvärdet eller också till återanskaffningsvärdet. Men här tar man fasta på det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Som en följd av nedgången i oljepriserna under de gångna månaderna är det återanskaffningsvärdet, inte nettoförsäljningsvärdet eller anskaffningsvärdet, som är lägst. Det innebär att det nya bolaget går in som ägare med ett varulager från OK som kommer att vara övervärderat. SP – det statliga bolaget – skriver ned sitt aktiekapital från 275 milj. kr. till 150 milj. kr. Man kan fråga: Varför gör man det? Är det för att bereda väg för majoritetsägande från OK:s sida? Dessa frågor bör allmänheten kunna få ett svar på.

Det nya bolaget skall ha ett alldeles speciellt privilegium, nämligen att leverera oljeprodukter till OK-föreningar. Hur skall prissättningen ske? Hur kommer konkurrensinslaget ur statens synvinkel sett att kunna påverka ekonomin? Det är ju vi svenska medborgare, vi skattebetalare, som är delägare i detta bolag. Risken är att människor upplever detta så, att skattemedel pumpas in i OK.

Hur är OK Cracker värderat? Det företaget har ju gått dåligt. Hur har man behandlat de dolda förlusterna i detta sammanhang?

Herr talman! Sedan till en annan sak som jag tycker är rätt bekymmersam. Det gäller Neste. Detta bolag har rätt att varje år leverera 600 000 m³ oljeprodukter – olja eller bensin – till Sverige, en import som tidigare i rätt hög grad har skett från Sovjetunionen.

Konsekvensen av regeringens proposition blir att vi kommer att köpa oljeprodukter från Finland, som får utrymme att öka eller att bibehålla sin handel med Sovjetunionen, medan vi förlorar valuta. Dessutom får svenska företag mindre möjligheter att leverera till Sovjetunionen.

Herr talman! Såvitt jag förstår gynnar regeringen OK samtidigt som den missgynnar den svenska industrin i övrigt när det gäller den svenska industrins möjligheter att behålla eller öka marknadsandelarna.

Vad säger man från de andra oljebolagens sida? Är det här fråga om ett inslag av fri och öppen konkurrens?

Jag har alltså, herr talman, ställt många frågor, och jag vore tacksam om de besvarades.

Anf. 79 NIC GRÖNVALL (m):

Herr talman! Tack för svaret, fru statsråd!

Det finns ingen anledning att här i afton föra en djup debatt om OKP-bolagets bildande, eftersom frågan snart kommer upp i riksdagen igen. I denna debatt skulle jag ändå kunna peka på frågor som borde belysas bättre, i varje fall senast i den kommande riksdagsdebatten, vare sig statsrådet deltar i den eller inte. Till att börja med vill jag kommentera de svar jag har fått på följande sätt.

I den proposition där OKP-bolagets bildande behandlas begär statsrådet helt riktigt, som anförs i svaret, ändrade regler för de särskilda bidragen så att de skall bli tillgängliga för OKP-koncernen. Jag vill emellertid peka på att det i den proposition om vissa oljebolagsfrågor som låg som underlag för den ändrade finansieringsformen för SP-bolaget och i näringsutskottets betänkande i anledning av den propositionen underströks just det statliga intresset av deltagande i försörjningstrygghet och strukturomvandling i oljebranschen. Det är ett klart faktum att OKP-koncernen icke längre är ett statligt bolag, utan det är ett bolag som står under total dominans av enskilda intressen. Genom de vetoregler som har överenskommit mellan de nya aktieägarna i OKP-koncernen kan var och en av aktieägarna blockera bolagets utveckling.

Det är alltså en helt förändrad situation som den socialdemokratiska regeringen nu tar till intäkt för att låta skattebetalarnas finansieringsstöd för det tidigare statliga bolaget föras vidare till det privatägda, folkrörelsedominerade OKP-bolaget. Det är ett övergrepp mot den tidigare tanken om statens dominans och statens intresse av dominans och deltagande i oljebranschen som är värt att uppmärksammas och som kräver fler förklaringar än dem som har givits i propositionen – i stort sett på tre rader.

Om jag sedan går vidare till återbetalningsfrågan nämner statsrådet i sitt svar att de nuvarande reglerna innebär att återbetalning skall ske om överlåtelse av projektet sker till externa intressenter. Jag kan inte se detta som annat än en verklig överlåtelse till externa intressenter. Nu överförs dessa projekt till ett av enskilda intressen dominerat företag. Det är visserligen samma juridiska person, men genom de åtgärder som statsrådet medverkar till kommer detta bolag att helt domineras av enskilda intressen.

Det finns, herr talman, ett intressant område just när det gäller garantierna som jag gärna vill ta upp här. Jag väntar mig inte att statsrådet kan besvara frågan i kväll, men jag ser fram mot svaret i den kommande debatten här i riksdagen. Det var nämligen så att SP-koncernen i den handling som gavs ut för ett år sedan, i april 1985, undersökte vilka intressen som svensk industri kunde ha av att köpa in sig i Svenska Petroleum Exploration A/S, dvs. det

Prot. 1985/86:138
12 maj 1986

*Om regeringens förslag
om visst samgående på
oljeområdet, m. m.*

norska dotterbolaget till SPE. I detta dotterbolag fanns intressen på den norska kontinentalsockeln, och SP-koncernen gick ut och sade: Vårt bolag är värt 480 milj. kr. Vill ni köpa andelar i det?

Det är värt att notera, herr talman, och det bör verkligen uppmärksammas att hälften av detta bolag i dag säljs för 1 kr. Man kan fråga sig vad det är för tragedier som har inträffat och som har gjort att SPE A/S har fallit med 480 milj. kr. i värde på ett år – detta är något som väntar på sin förklaring.

Det viktiga i detta sammanhang är dock, fru statsråd, att SP i detta prospekt nämner att SP:s förvärv av andel i Ula-fältet gick till så att man förvärvade 15 % av Conocos andel mot att SP åtog sig att finansiera utbyggnaden av fältet också för Conocos del. Återbetalning med ränta sker ur 90 % av Conocos nettokassaflöde från fältet. SPE A/S har ingen regressrätt.

Detta måste betyda, fru statsråd, att de svenska skattebetalarna har ställt pengar till förfogande för det amerikanska oljebolaget Conoco, som skall betala ur nettokassaflöde. Nu vet vi att vid ett pris av 15 dollar per fat, vilket är dagens notering, förlorar det här projektet omkring 100 milj. kr. under de kommande tre åren. Det uppkommer alltså inget nettokassaflöde för Conoco. Då frågar jag statsrådet: Betyder detta att svenska skattebetalare finansierar förluster för Conoco under de kommande tre åren? Det är en fråga som jag antar att fler än jag vill ha ett svar på.

Under de 20 sekunder som återstår av min taletid vill jag påpeka att jag förstår att regeringen inte är beredd att stoppa utbyggnaden av Ula-fältet. Det går inte längre. Jag skall bara inför riksdagen konstatera att om resultatet när det gäller detta fält blir sådant som det nu ser ut att bli, kommer det att röra sig om en förlust på 100 miljoner på tre år.

Anf. 80 Statsrådet BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Jag var i och för sig litet överraskad över att få interpellationer i ett ärende som för närvarande är föremål för riksdagens behandling, liksom över att interpellationerna framställdes av en ledamot resp. en suppleant i det utskott som granskar den ifrågavarande propositionen. Ni har full tillgång till all den information ni behöver för att kunna granska ärendet. Jag tror inte att ni kan klaga på öppenheten och beredvilligheten från regeringens sida att i de sammanhangen svara på frågor om den här saken.

Jag tycker att, liksom interpellanterna antydde, debatten i huvudsak bör föras när vi här i kammaren senare i vår skall diskutera regeringens proposition och utskottets betänkande. Emellertid vill jag efter det som har sagts här i kväll klargöra något som kanske är oklart fast det inte borde vara det. Det avtal om vissa beredskaps- och försörjningsuppgifter som finns syftar till att klargöra vilka statliga intressen som det nya bolaget med sin nya ägarkonstellation skall garantera. Dit hör naturligtvis den verksamhet när det gäller prospektering och utvinning av olja och naturgas som har att göra med vår försörjningsberedskap och som vi har diskuterat här i kväll.

Anf. 81 PER-RICHARD MOLÉN (m):

Herr talman! Jag håller helt med energiminister Birgitta Dahl om att det kanske är litet ovanligt att under utskottsberedningen av en proposition diskutera ärendet via en interpellation. Men den här propositionens utformning tycker jag rent principiellt att det finns all anledning att ta upp till diskussion vid ett sådant här tillfälle. Den är, som jag sade tidigare, så kolossalt allmänt hållen att man inte på något sätt kan bilda sig en uppfattning om de affärsmässiga bedömningar som ligger bakom denna affärstransaktion. Jag tycker att detta är beklagligt. Jag hoppas att det är ett undantag som bekräftar regeln och att de propositioner som kommer från industridepartementet framöver kommer att vara betydligt mer innehållsrika. Det är gynnsammare och skapar bättre förutsättningar för en riktig och mer utförlig debatt.

Anf. 82 NIC GRÖNVALL (m):

Herr talman! Låt mig ge några bra exempel på varför vi här interPELLERAR. I propositionen finns det alltså tre rader som talar om att OKP-koncernen bör få tillgång till de särskilda prospekteringsmedel som finns i det tidigare beslutet. Detta lilla uttalande inrymmer att statsrådet vill göra tillgängligt för ett privatägt bolag outnyttjade resurser. Vi anvisade i riksdagen 540 miljoner, och jag tror att omkring 300 miljoner har lyfts. Det finns 140 milj. kr. att hämta. Nu får OK-dominerade OKP hämta de 140 miljonerna. Det nämns inte ett ord om detta i propositionen. Detta fick man gräva i för att få fram genom hearings i näringsutskottet.

Statsrådet säger att vi har full tillgång till all information. Jag *har* respekt för industridepartementets sätt att behandla oss. Ni behandlar oss just, men det material som finns i näringsutskottet är inte just. I detta material står att man betalar för OK:s marknadsandel – vad det nu är för något – hundratals miljoner för att få balans i bolaget. Men det står inte ett ord om hur man kan betala så mycket pengar för en marknadsandel som förra året sammantaget tillförde bensinbranschen 1 miljard kronor i förluster. Hur kan man värdera den marknadsandelen till flera hundra miljoner kronor? Vi kunde åtminstone få en förklaring till hur regeringen resonerar. Hur kan denna andel vara värd 200 milj. kr.? – Därför står vi här och diskuterar.

Så till slut: De statliga intressena som skall tillgodoses, säger statsrådet, är preciserade. Ja, det finns t. o. m. avtal om det. I dessa avtal står mycket tydligt hur OKP skall fungera, i precis samma roll som statsrådet alltid har tyckt att SP skall ha. Men det finns också ett avtal som säger att de andra aktieägarna kan blockera fullföljandet. De har vetorätt. Vi skall veta att Neste har rätt stort intresse av att sälja rysk råolja, och det företaget har intressen som är mycket motstående svenska statens när det gäller försörjningstrygghet, strukturrationalisering i oljebranschen osv.

I propositionen finns det inte ett ord om hur man vill lösa intressekonflikten mellan aktieägarna. Då känns det ganska angeläget att få diskutera dessa frågor på grundval av en interpellation men framför allt att få flagga för att vi